

Секція: Економіка та управління підприємствами.

Шумкова О.В.

к.е.н., доцент кафедри статистики, АГД та маркетингу

Сумський національний аграрний університет,

м. Суми, Україна

ПОШУК АЛЬТЕРНАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ ФІНАНСУВАННЯ, ЯК ЗАСІБ ПОКРАЩЕННЯ ЯКОСТІ АВТОТРАНСПОРТНИХ ПОСЛУГ

Сучасна транспортна система повинна сприйматися як єдина безперервна мережа операторів перевезень, що буде відповідати за якість переміщення вантажів і пасажирів. Транспортна система країни сприяє розвитку міської та периферійної інфраструктури, міжнародній торгівлі, тим самим, задовольняючи потреби суспільства.

Успішний розвиток автотранспортних послуг може здійснити вагомий вплив на основні сектори національної економіки, надати значні можливості створення нових робочих місць для збільшення зайнятості населення. Ведення автотранспортного бізнесу вимагає великої уваги виконанню комплексу заходів, спрямованих на підвищення якості надання автотранспортних послуг і розробки дієвих стандартів обслуговування клієнтів.

До основних особливостей ринку послуг можна віднести: високий ступінь диференціації послуг; високу динамічність ринкових процесів; територіальну сегментацію; чутливість до змін ринкової кон'юнктури; специфіку організації надання послуг.

Якість автотранспортних послуг є однією з найважливіших складових ефективності та рентабельності діяльності транспортної сфери. Система управління якістю наданих послуг повинна стати постійним і системним процесом діяльності автотранспортних підприємств, який спрямовано на підвищення рівня якості послуг.

При управлінні якістю комплексних послуг, до яких відносять: експлуатаційні перевезення вантажів; гаражне обслуговування і зберігання рухомого складу, технічне обслуговування і ремонт автомобілів, причепів та їх

агрегатів; транспортно-експедиційне обслуговування; навантаження порожніх автомобілів; перегін нових автомобілів із заводів; утримання і експлуатація транспортних агрегатів станцій технічного обслуговування вантажних автостанцій та ін., об'єктами управління виступають процеси, що зумовлюють якість кожної окремої послуги. До критеріїв якості автотранспортного обслуговування пасажирів включають: безпека поїздки, регулярність і швидкість перевезень, комфортабельність, зручність при оформленні документів, ритмічність, відповідність послуги і сервісу вимогам клієнтів.

Для впровадження головних цілей діяльності автотранспортні підприємства повинні мати відповідне фінансування. Механізм фінансового забезпечення господарської діяльності має складну структуру, яка включає в себе організаційну - інноваційну, економічну та фінансову складові, які між собою взаємопов'язані і взаємозалежні одна від одної. Така взаємна залежність передбачає спільність між суб'єктами господарювання, узгодженість інтересів усіх учасників транспортного процесу, а саме держави, АТП і споживача.

Сьогодні автотранспортні підприємства мають достатньо низький рівень доходів та майже всі перебувають у передкризовому фінансовому стані.

Головними факторами, що вплинули на незадовільний стан вітчизняної транспортної галузі, можна назвати наступні:

- 1) знос основних засобів має дуже великий рівень, так як переважна більшість автотранспорту застарілі та неефективні;
- 2) конкуренція між автоперевізниками різних форм власності;
- 3) державне регулювання тарифів на перевезення пасажирів;
- 4) заборгованість держави перед автотранспортними підприємствами з компенсацій за безкоштовне перевезення пільгових категорій громадян;
- 5) інвестиційна активність дуже низька внаслідок нестачі власних фінансових ресурсів та неспроможності віднайти альтернативні методи фінансування.

Втім, поряд з об'єктивними факторами не слід забувати і про деякі чинники суб'єктивного характеру, до яких можна віднести низький рівень ефективності менеджменту якості надання автотранспортних послуг.

Знаходження декількох альтернативних джерел фінансування, які не виключають одне одного та можуть бути використані одночасно є необхідним для забезпечення прибуткової та безперебійної діяльності автотранспортних підприємств.[3, с.150]

У науковій літературі розглядають кілька механізмів, що використовуються або можуть використовуватися як засоби альтернативного фінансування автотранспортних підприємств (рис.1).

Рис.1. Альтернативні джерела фінансового забезпечення автотранспортних підприємств

За допомогою інвестицій суб'єкти господарювання можуть досягти стабільності та розвитку діяльності за допомогою запровадження нових автотранспортних послуг і технологічних процесів, поживавлення існуючих та освоєння нових ринків.

Інвестиційна діяльність здійснюється за рахунок власних фінансових ресурсів інвестора, позикових фінансових коштів інвестора; залучених фінансових коштів інвестора, бюджетних інвестиційних асигнувань, безоплатних та благодійних внесків, пожертвувань організацій, підприємств і громадян.[1, с.65]

Автотранспортні підприємства при формуванні інвестицій, встановлює для себе значення основних параметрів, якими буде керуватися в інвестиційній діяльності. До параметрів відносять: тип інвестицій, склад інвестицій, систему управління інвестиціями, ризику, прибутковість.

Не новим видом фінансового забезпечення є кредитування автотранспортних підприємств. Хоча, серед нових проектів кредитування є довгострокове кредитування українських підприємств за програмами Європейського Банку Реконструкції та Розвитку (ЄБРР) для малих та середніх підприємств. За час існування даної програми багато вітчизняних підприємств отримали довгострокові кредитні ресурси за порівняно невисокою вартістю для реалізації своїх проектів.[4, с.20]

Оновлення свого транспортного парку дозволить підприємствам підвищити показники конкурентоспроможності як окремої транспортної послуги, так і автотранспортного підприємства в цілому. В Україні лише кожен 20-й автомобіль купують в лізинг, а в країнах Європи – кожен третій. Світова практика показує, що лізинг, як фінансовий ресурс виступає потужною підтримкою для транспортного бізнесу. На ринку лізингових послуг існують такі об'єкти, які передаються в лізинг – це легкові автомобілі, транспорт для пасажироперевезень, транспорт для вантажоперевезень, літаки.

У Сумській області сьогодні працюють такі лізингові компанії як «Украгролізинг», «Український лізинговий фонд» та ТОВ Лізингова компанія «Ромен». Найбільшими лізинговими компаніями України є Райффайзен Лізинг Аваль, Авіас, ОТП Лізинг, УніКредит Лізинг, ІНГ Лізинг Україна та Порше Лізинг Україна. Також більшість комерційних банків надають послуги, що пов'язані з лізингом.

При цьому, слід зазначити, що власні джерела є найбільш прийнятними для автотранспортного підприємства. Керівництву необхідно більш раціонально та ефективно розподіляти отримані прибутки на першочергові цілі. Для цього необхідно правильно визначити ті показники, що найбільше впливають на розмір прибутку. До чинників, що впливають на формування

власних фінансових ресурсів автотранспортного підприємства відноситься й амортизаційна політика. Амортизаційна політика підприємства, у значній мірі, базується на амортизаційній політиці держави, а саме на встановлених державою принципах, методах і нормативах амортизації по необоротним активам підприємства.[2, с.81]

Отже, ефективність управління фінансовими ресурсами автотранспортного підприємства в значній мірі залежить від наявного розміру фінансів. Чим вищий розмір фінансових ресурсів, тим більше напрямків розвитку транспортної інфраструктури регіону, господарських зв'язків, раціоналізації комунікацій між виробничими підприємствами, забезпечення конкурентоспроможності автотранспортних послуг, що слугуватиме підвищенню якості життя населення.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Дікань Л.В. Фінансове забезпечення діяльності підприємства: сутність та джерела // Економіка розвитку. - 2015. - № 3 (43). - С. 65 - 68.
2. Довбня С.Б. Оптимізація програми фінансування підприємства // Сталий розвиток економіки. - 2013. - №18. - С. 79 - 82.
3. Зятковська Л.І. Методологічні засади фінансового забезпечення підприємств // Фінанси України. - 2014. - № 6. - С. 148-155.
4. Марцин В. С. Кредитні відносини у сучасних умовах господарювання та шляхи їх вдосконалення // Економіка. Фінанси. Право. - 2013. - № 10. - С.17 - 22.